

létszámát értük el. Ez egy nagyon jól működtethető együttes. A repertoártól függően tudunk a dalszínházi szolgálat mellett koncertezni. Az istenek alkonya mellett nem tudunk Mahler III szimfóniát játszani, de Donizetti-opera mellett fel tudunk lépni, négy-öt kíségetővel.

! *Említette tavaly azt is, hogy évek óta nem jutott pénz fellépő ruhákra, fizetés-emelésre...*

– Változott némileg a helyzet, a fellépő ruhák terén történtek előrelépések. Hangszereket tudunk venni, ha minimális értékben is. A közalkalmazotti struktúrában a fenntartó határozza meg a személyi bérekre vonatkozó összeget. Ilyen nagy mértékű létszám-leépítésnél, ami az utóbbi néhány hétben zajlott, fizetésemelésről egyelőre nincs szó.

! *Visszatérve a Filharmóniai Társaság Zenekarára a társasági adókedvezmény igénybe tudják venni?*

– Igen, nagyon lényeges az életünkben, sokat segített a túlélésben. Ha azonban kevesebb a koncertünk, akkor a bevételünk is kevesebb... Lehet azon gondolkodni, hogy ezek a munkáltatói formák, amelyekben

ezek a zenekarok működnek, minden esetben vállalhatóak-e...

! *Tavaly beszéltünk arról is, hogy abboz, hogy kitorjenek a nemzetközi piacra, megfelelő művészeket kell vendégül látniuk. Ehhez viszont megfelelő összege van szükség.*

– Ezért kell a jövővel foglalkoznunk, idén neves vendégjárás, ambiciózus évad volt, a zenekar fantasztikusan helytállt. Christoph Eschenbach-hal koncerteztünk kétszer, én úgy érzem, hogy a zenekar teljesítménye nagyon pozitív irányba változott, nagy inspirációt jelent ilyen művészekkel muzsikálni. Christopher Hogwood dirigál márciusban, s ezt szeretnénk folytatni. Nagy luxusnak tűnhet, hogy ilyen karmestereket hívunk, de azt gondolom, ha valóban fontos, ha nemcsak szavakban mondjuk ki azt, hogy Európához tartozunk, akkor ezeket a dolgokat vállalni kell. Részei kell legyünk annak a közegnek, amelyben ezek a karmesterek dolgoznak. Ehhez akarunk lehetőséget teremteni.

! *Milyen a viszony az elnök-karnaggal és a választmány elnökével?*

– A Filharmóniai Társaság teljes apparátussal működik, hiszen több év szünet után

tavaly választottunk elnök-karnagyot, Győri Iványi Ráth György személyében. A zenekari vezetésben is történtek változások, a választmányból választ elnököt a társaság, ezt a posztot jelenleg Király Tibor Péter, a zenekar első trombitása tölti be. Ezeket a harcotkat a zenekar jobb anyagi helyzetéért nekünk egységesen kell megvívunk, s azt hiszem, ez a csapat jól együtt tud működni. Nagy kihívás, hogy hosszabb távon a zenekar jövőjét hogyan tudjuk alakítani. Ha nincs kiszámítható finanszírozás, amellyel nemcsak ezt a néhány bérleti koncertet lehet túlélteni, akkor másfajta jövőképet kell rajzolni. Tavaly beszélgettünk a múltrol, ami egyedülálló, hiszen Magyarországon nincs még egy ilyen együttes. A Filharmóniai Társaság az első koncertjét 1853-ban tartotta, s az elmúlt, közel százhatvan évben fantasztikus teljesítményt nyújtott. Bemutatta például Mahler I. szimfóniáját, jó néhány XX. századi művet. Ezt folytatnunk kell, s ez nagy felelősség. Nem ülhetünk hátrattett kézzel. Ahhoz képest, amennyibe a többi együttes kerül, tényleg nagyon kis összeget kérünk. Ha pedig megvizsgáljuk azt a többletet, amit mi teszünk hozzá a hazai koncertélethez, úgy vélem, jelentős a szerepünk, megérdemelnénk a támogatást.

R. Zs.

Muzsika minden korosztálynak

Záborszky Kálmán ifjúságnevelésről, első kategóriáról, az „Istvános” iskoláról

Több mint fél évszázada működik Zuglóban a Szent István Zenekar, s az együttes komoly sikert tudhat magáénak, hiszen tavaly elnyerte a Nemzeti Ifjúsági Zenekar címet. Vezetője, Záborszky Kálmán elmondta azt is, hogy már teljesítették az első kategóriához szükséges feltételeket. Úgy véli, a következőes műhelymunka, a közösség ápolása meghozta gyümölcsét, és mindez a zenekar játékán is egyre jobban hallatszik. Az ifjú muzsikusok a zenekari munka minden lépcsőfokát ismerik, s tisztában vannak azzal is, hogy együttesben játszani felelősséget jelent a többiekkel szemben. Az igazgató továbbra is nagyon fontos feladatuknak tartja az ifjúságnevelést, a komolyzene megszerettetését a fiatalokkal, valamint a kerület közönségének megszólítását, s azt, hogy minden korosztály hallgassa a muzsikájukat.

! *Tavaly nyáron a Szent István Zenekar elnyerte a Nemzeti Ifjúsági Zenekar címet, amelyet három éven keresztül viselhetnek. Minek tulajdonítja a sikert?*

– A zenekar 1954 óta működik Zuglóban. Alapítása óta a művészeti tevékenység mellett nagyon jelentős a pedagógiai elkötelezettsége. Fiatalok ezreit nevelte kultúrára, komolyzenére. 1958 óta önálló bérletsorozata volt, amelynek közönsége zömmel a fiatalok közül került ki. Működése mindig is vonzó példát nyújtott az ifjúságnak. A zenekar 2005-ös, félhivatásos együttesé válása óta tudatosan keressük azokat a formákat, amelyekkel a mai fiatalokat is meg tudjuk szólítani. A hagyományos hangversenyek mellett „nagykoncerteket” szervezünk 1000–1500 fős, gyermek és ifjúsági kórusok közreműködésével. A mai programjaink minden korosztályt megszólítanak, az óvodásoktól a nyugdíjasokig.

■ *Beszélt arról is, hogy az utóbbi években az együttesnél folyamatos építkezés zajlott. Ennek eredménye miben nyilvánul meg?*

– A céltudatos, következetes műhelymunka eredményeképpen az együttes művészi színvonala egyértelműen emelkedett, tagsága ma már többnyire diplomás zenészekből áll. Vendégművészeink, vendégkarmestereink elismeréssel szólnak a zenekar teljesítményéről.

■ *Azt nyilatkozta, lényegesnek tartja, hogy a zenészek képesek legyenek úgy muzsikálni, mintba nagy kamarazenekarban játszani. Fontos, hogy figyeljenek a másikra. Milyen műhelymunkát folytatnak ezért?*

– Sok a szólampróba, temérdek vonós- és fúvóspróbát tartunk, ahol a legapróbb technikai részleteket is tisztázzuk. A fiatal, tehetséges, ám még tapasztalatlan muzikusok egy-egy tapasztaltabb mentorral dolgoznak.

■ *Említette korábban azt is, hogy a Szent István Zenekarnál a közösség ápolása a legfontosabb. Miben nyilvánul meg mindez? Mit tud tenni azért, hogy valóban összetartó léggörű együttes szülessen?*

– Van egy régóta kialakult közösség, amelyet baráti, szoros szálak fűznek össze. Tagjaink többsége a Szent István Király Zeneiskolában vagy a szakközépiskolában nevelkedett, tehát évek óta tagja az Istvános Zenei Műhelynek. Végigjárta az „istvános” zenekari iskolát, a zenekari munka minden lépcsőfokát ismeri. Kezdetől fogva arra neveljük a gyerekeket, hogy zenekarban játszani felelősséget is jelent a többiek iránt, valamint, hogy eredményt elérni csak közös munkával lehet.

■ *Komoly siker az is, hogy Zugló önkormányzata erején felül igyekszik segíteni az együttest, tavaly például kétszeresére emelte a támogatásukat. Ez egyrészt az együttes elismertségét jelzi, másrészt lehetőséget ad arra, hogy első osztályú együttesé váljanak. Mikor tartja reálisnak az I. kategória elérését, s mi minden tesz meg ezért? Mi az, amin a mostani állapothoz képest változtatniuk kell? Ebben az évben is ilyen kiemelt támogatást kapnak?*

– Támogatásunk mértéke nagyságrendben megegyezik a tavalyival. Ez még messze el-

marad a kívánatostól, muzikusainkat még mindig nem tudjuk olyan mértékben megbecsülni, ahogyan azt megérdemelnék. Mindemellett már teljesítettük az első kategóriához szükséges feltételeket.

■ *Lassan közelednek a batvanadik születésnaphoz. Hogyan, mivel köszöntik a jubileumot?*

– Hasonlóan az 50. születésnaphoz, szeretnénk az Istvános Zenei Műhely valamennyi tagjával együtt ünnepelni. Ma már 11, különféle összetételű együttes működik, különféle korosztályban a Zuglói Filharmónia példája szerint.

Tücsökzenekar, Tücsök fúvós együttes, Zeneiskolai Fafúvós Együttes, Ormányos Falca (fagott együttes), Zeneiskolai Rézfúvós Együttes, Ütőegyüttes, Zeneiskolai Szimfonikus Zenekar, Szakközépiskolai Vonós Zenekar, Szakközépiskolai Fúvósegyüttes, Szakközépiskolai Nőiakar, Szakközépiskolai Férfiakar. Mostanában alakítjuk ki az ünnepi rendezvénysorozat formáját.

■ *Mint mondta, nagyon lényegesnek tartja, hogy a tehetséges fiatalok az együttesnél világhírű muzikusokkal játszhatnak együtt. Milyen fellépőket emelne ki a mostani szezonból?*

– Kocsis Zoltánt, Vashegyi Györgyöt, Dénes Istvánt, Medveczky Ádámot, Antal Mátyást, Bogányi Tibort, Szabadi Vilmost, Szecsődi Ferencet, Kováts Istvánt, Fodor Beatrixot, Kolonits Klárát, Schöck Atalát, de még nagyon hosszan folytathatnám a sort.

■ *Megesett, hogy 2500 lemezük negyven perc alatt elfogyott. Minek köszönhető ez a népszerűség?*

– Karácsonyi CD lemezünkről van szó, amelyet a Bosnyák téren, egy kis karácsonyi ünnepségen vehettek át az érdeklődők. Közel 60 éve működünk Zuglóban, nem csoda, hogy ismernek, s ezek szerint szeretnek minket.

■ *Egy interjúban arról is beszélt, hogy az oktatási arányok eltolódtak, az érzelmi intelligencia rovására, és van olyan felmérés, mely szerint a gyerekek 96%-a nem fogyaszt igényes kultúrát. Eközben bizonyított tény, hogy ahol tanrendbe foglalt művészeti oktatás folyik, ott az általános tárgyakból is jobban teljesítenek a diákok. Mit tud tenni ebben az ügyben?*

– Arra törekszünk, hogy minél több zuglói iskolás részesüljön legalább egy évben egyszer kulturális élményben. Pastorale sorozatunkban a zene mellett más művészeti ágak – film, tánc, irodalom, képzőművészet – is nagy szerepet kapnak. A zuglói iskolák kórusait segítjük a közös koncertek szervezésével. Ettől az évtől pedig valamennyi zuglói iskolást vendégül látjuk egy-egy hangversenyünkön, amelyen a társművészetek is szerepet kapnak. Ősszel 5000 felső tagozatos és középiskolás számára adtunk koncertet „Liszt Ferenc és kora” címmel. Tavasszal az alsó tagozatosokat és nagycsoportos óvodásokat várjuk programunkra, amelynek címe: „Kossuth Lajos azt üzenté”.

■ *Egyre nagyobb jelentőségű koncerteken lépnek pódiumra, hiszen rendszeresen muzsikálnak a Művészetek Palotájában, fellépnek a Budapesti Nyári Fesztiválon s a Vajdahunyad Várában. Több ezres nézőközönség előtt is muzsikáltak már...*

– Pályánk egyik legemlékezetesebb állomása az volt, amikor 2003-ban, augusztus 19-én a Hősök terén adtunk hangversenyt, 100 000 fős közönség előtt.

Azóta több alkalommal gyűjtöttük össze a zuglói kórusokat közös éneklésre. Legutóbb 2010-ben adtunk közös hangversenyt a Nemzeti Sportcsarnokban, ahol 1500 fős kórus énekelt az elmúlt évek legsikeresebb produkcióiból összeállított műsorban: Berlioz, Cesar Franck, Kókai Rezső és természetesen a megunthatatlan Carl Orff Carmina burana című művéből válogatva. 2011-ben első alkalommal emlékeztünk közösen 1956 hőseire: a SYMA Sport- és Rendezvényközpontban 5000 zuglói tanuló hallgatta a Zuglói Filharmónia „Forró Ősz 1956” című műsorát.

■ *Hogyan vélekedik arról a közel másfél milliárdos támogatásról, amelyet a budapesti zenekarok között osztanak szét, s amelyből – tudomásom szerint – a Szent István Zenekar is részesül?*

– Nehéz a kerengő szóbeszédnek alapján korrekt ítéletet mondani. Az biztos, hogy a zenekaroknak szükségük van a támogatásra. Jogos kívánság, hogy a kiemelt nemzeti intézmények kiemelt támogatásban részesüljenek. Hogy a nem kiemelt nemzeti intézmények közül ki és miért részesül kiemelt támogatásban, azt nem az én tisztem eldönteni...

(RZS)